

Jälkihuollon tilastollisia tunnuslukuja (THL)

- Jälkihuollon ikäraja nostettiin 25 vuoteen vuodesta 2020 alkaen.
- Tätä ennen kuntien velvollisuus jälkihuollon järjestämiseen päättyi viimeistään, kun nuori täyttää 21 vuotta.
- Jälkihuollossa olevia lapsia ja nuoria oli vuonna 2020 yhteensä hieman yli 8000.
- Määrä on lähes viidennes (17 %) kaikista avohuollon asiakkaista.
- Jälkihuollossa olevista asiakkaista enemmistö (85 %) oli 18 vuotta täyttäneitä nuoria ja vain 4 % oli alle 13-vuotiaita.
- Avohuollon 18 vuotta täyttäneiden asiakasmäärä kasvoi 5 % (+435 nuorta) vuonna 2020.
- Tilastosta on pääteltävissä, että vain osan 20-vuotta täyttäneistä asiakkaiden jälkihuollon asiakkuutta jatkettiin uudistuksen myötä.

Lapsen ja perheen jälkihuollon kokonaisuus

Alle **kouluikäiselle** lapselle varhaiskasvatusta, terapiaa ja kuntoutusta jne.

Vanhemmille apua lapsen kotiutumisen ja kasvatuksen tukemiseksi: asumisen järjestäminen, taloudellinen tuki, kotipalvelu, apu ongelmatilanteiden selvittämisessä, päihdepalveluja, perhetyötä jne.

Kouluikäiselle lapselle taloudellista ja muuta tukea koulunkäynnissä, opiskelussa, ammatin hankinnassa, harrastuksissa, läheisten ihmissuhteiden ylläpitämisessä ja muita lasta tukevia palveluja ja tukitoimia.

Jälkihuolto suunnitellaan yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, lapsen ja vanhempien kanssa.

Jälkihuollon kustannuksista vastaa kunta/hyvinvointialue, joka on vastannut sijaishuollon kustannuksista. Avohuollon sijoitukseen perustuvan jälkihuollon kustannuksista vastaa kunta/hyvinvointialue, joka on ollut sijoittajakunta viimeisen sijoituksen perusteella. Harkinnanvaraisen jälkihuollon kustannuksista vastaa jälkihuoltopäätöksen tehnyt kunta/hyvinvointialue.

Täysi-ikäisen nuoren jälkihuollon kokonaisuus

Jälkihuolto voi sisältää

- sosiaali- ja terveystalvveluja
- muita palveluja, kuten taloudellista tukea ja palveluja nuoren vanhemmille, mikäli nuori kotiutuu sijoituspaikastaan vanhempiensa luokse, nuoren itsenäistymiseen, kuntoutumiseen, oman elämänhallinnan vahvistamiseen, koulutukseen, opiskelu- ja työvälineiden hankintaan, valmennuskurssiin tai muihin kursseihin työelämään kiinnittymiseen
- Tukea harrastuksiin
- Apua viranomaisasioiden hoitoon, asumiseen ja muihin arjen tilanteisiin
- Apua nuoren vanhemmuuteen, jos nuorella on oma lapsi tai lapsen tuloa suunnitellaan.

Jälkihuollon suunnittelevat jälkihuollon työntekijä ja nuori yhdessä. Tuentarve ja palvelut kirjataan jälkihuolto-suunnitelmaan.

Nuori jälkihuollon asiakkaana on 18-24-vuotias.

Tilanne 31.12.2022 saakka

Kunta A1, jonka asiakkaana jälkihuollossa on

Ryhmä 1: Lapsia ja nuoria, joiden sijoittajakunta on ollut kunta A1. Tämä kunta A1 on heidän kotikuntansa jälkihuollon aikana.

Ryhmä 2: Lapsia ja nuoria, joiden kotikunta on kunta A1 ja heidät sijaishuoltoon sijoittaneet kunnat (sijoittajakunnat) ovat olleet **kunnat B1 ja C1**. Kotikunta on vaihtunut kunnaksi **A1** muuton takia.

***lsl § 16**

Lapset ja nuoret ryhmissä 1 ja 2 ovat **kunnan A1 jälkihuollon asiakkaita***. Heille järjestetään jälkihuollon palveluja jälkihuollolliseen tarpeeseen perustuen yhdenvertaisin perustein.

Kunta **A1** huolehtii jälkihuollon suunnitelmien tekemisestä ja muutoksenhakukelpoisista päätöksistä, joiden perusteella taloudellinen tuki ja palvelut järjestetään. Tarpeen mukaan tehdään yhteistyötä **kuntien B1 ja C1** kanssa.

Lapset ja nuoret ryhmässä 1 saavat tarvitsemansa sote- ja muut palvelut ja tuen kunnasta A1 eikä kunta A1 voi laskuttaa niiden järjestämisestä kertyneitä kustannuksia miltään toiselta kunnalta.

Lapset ja nuoret ryhmässä 2 saavat tarvitsemansa palvelut ja tuen kunnasta A1, joka voi laskuttaa järjestämiensä sote- ja muiden palvelujen ja tuen kustannukset kunnilta B1 ja C1, jotka ovat kyseisten lasten ja nuorten sijaishuollon kustannuksista

Jos kunta A1 on järjestänyt harkinnanvaraista jälkihuoltoa lapsille ja nuorille, niiden kustannuksista vastaa kunta A1, joka on tehnyt jälkihuoltopäätökset. Jälkihuollon kustannuksista vastaa kunta, joka on vastannut sijaishuollon kustannuksista tai kunta, joka on ollut kotikunta jälkihuolto-oikeuden mahdollistaneen avohuollon tukitoimisijoituksen päättyessä.

Tilanne 1.1.2023 alkaen

***uusi lsl § 16**

Hyvinvointialue A järjestää yksilöllisen jälkihuollollisen tarpeen perusteella

Lapset ja nuoret ryhmissä 1 ja 2 ovat **hyvinvointialue A jälkihuollon asiakkaita***. Hyvinvointialue A huolehtii jälkihuollon suunnitelmien tekemisestä ja muutoksenhakukelpoisista päätöksistä, joiden perusteella taloudellinen tuki ja sote-palvelut järjestetään.

Lapset ja nuoret ryhmässä 1 saavat tarvitsemansa sote-palvelut ja tuen hyvinvointialue A:lta eikä hyvinvointialue A voi laskuttaa niiden järjestämisestä kertyneitä kustannuksia toiselta hyvinvointialueelta.

Hyvinvointialue A

Ryhmä 1: Lapsia ja nuoria, joiden **sijoittajahyvinvointialue** on hyvinvointialue A.

Ryhmä 2: Lapsia ja nuoria, joiden sijoittajahyvinvointialueet ovat olleet hyvinvointialueet B ja C.

Hyvinvointialueella A sijaitseva kunta järjestää yksilöllisen jälkihuollollisen tarpeen perusteella

Kun jälkihuollossa olevat lapset ja nuoret tarvitsevat hyvinvointialue A:n alueella sijaitsevien kuntien järjestämiä palveluja, **järjestää ne jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren asuinkunta tai kotikunta.**

Lapset ja nuoret ryhmässä 2 saavat sote-palvelut ja tuen hyvinvointialueelta A, joka voi laskuttaa jälkihuoltona järjestämiensä sote-palvelujen ja tuen kustannukset hyvinvointialueilta B ja C.

Jälkihuoltona järjestetyistä palveluista ja tukitoimista aiheutuneet kustannukset **jälkihuollossa olevan lapsen tai nuoren asuinkunta** on oikeutettu perimään sijoittajahyvinvointialueelta.

